

EBA/GL/2017/02

11/07/2017

Wytyczne końcowe

w sprawie wzajemnych powiązań dotyczących kolejności
umorzenia i konwersji między dyrektywą w sprawie naprawy oraz
restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BRRD) a
rozporządzeniem i dyrektywą w sprawie wymogów kapitałowych
(CRR/CRD)

1. Obowiązki dotyczące zgodności z przepisami i sprawozdawczości

Status niniejszych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010¹. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy i instytucje finansowe dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych i zaleceń.
2. Wytyczne przedstawiają stanowisko EUNB w sprawie odpowiednich praktyk nadzoru w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub tego, jak należy stosować prawo europejskie w konkretnym obszarze. Właściwe organy określone w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do wytycznych poprzez wprowadzenie ich odpowiednio do swoich praktyk (np. poprzez dostosowanie swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych), również jeżeli wytyczne są skierowane przede wszystkim do instytucji.

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy muszą poinformować EUNB, czy stosują się lub czy zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych lub danego zalecenia lub podają powody niestosowania się do dnia 11/09/2017. W przypadku braku informacji w tym terminie właściwe organy zostaną uznane przez EUNB za niestosujące się do niniejszych wytycznych. Informacje należy przekazać poprzez wysłanie formularza dostępnego na stronie internetowej EUNB na compliance@eba.europa.eu z dopiskiem „EBA/GL/2017/02”. Informacje przekazują osoby upoważnione do informowania o niestosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych organów. Wszelkie zmiany dotyczące stosowania się do wytycznych także należy zgłaszać do EUNB.
4. Zgodnie z art. 16 ust. 3 przekazywane informacje publikuje się na stronie internetowej EUNB.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

Tytuł I – Przedmiot i zakres

1. Przedmiot

1. Zgodnie z art. 48 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE niniejsze wytyczne dotyczą wzajemnych powiązań między rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 i dyrektywą 2013/36/UE a dyrektywą 2014/59/UE na potrzeby kolejności umorzenia i konwersji. W wytycznych uściślono rzeczony powiązania na potrzeby art. 48 dyrektywy 2014/59/UE, który reguluje kolejność umorzenia i konwersji w przypadku stosowania instrumentu umorzenia lub konwersji długu. Wytyczne odnoszą się również do art. 60 dyrektywy 2014/59/UE w kwestii kolejności umorzenia i konwersji instrumentów kapitałowych w momencie utraty rentowności. Do celów niniejszych wytycznych „instrumenty kapitałowe” oznaczają instrumenty, które kwalifikuje się jako instrumenty CET1 (instrumenty w kapitale podstawowym Trier I), AT1 (instrumenty dodatkowe w Trier I) lub T2 (instrumenty w Trier II) z rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
2. Zgodnie z art. 48 dyrektywy 2014/59/UE państwa członkowskie zapewniają, aby organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, stosując instrument umorzenia lub konwersji długu, wykonywały uprawnienia do umorzenia i konwersji z zastrzeżeniem wszelkich wyłączeń na mocy art. 44 ust. 2 i 3 tejże dyrektywy, w następującej kolejności: pozycje CET1; następnie instrumenty AT1; następnie instrumenty T2; następnie inne rodzaje długu podporządkowanego niż instrumenty AT1 lub T2 zgodnie z hierarchią roszczeń w zwykłym postępowaniu upadłościowym; następnie pozostałe zobowiązania kwalifikowalne zgodnie z hierarchią roszczeń w zwykłym postępowaniu upadłościowym.
3. Zgodnie z art. 48 ust. 2 dyrektywy 2014/59/UE organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przypisują straty po równo poszczególnym akcjom lub innym instrumentom właścicielskim i zobowiązaniom kwalifikowalnym o tej samej pozycji w hierarchii roszczeń z wyjątkiem przypadku, gdy odmienny podział strat pomiędzy zobowiązaniami o tej samej pozycji w hierarchii roszczeń wynika z uznaniowych wyłączeń z zastosowania umorzenia lub konwersji na mocy art. 44 ust. 3 tejże dyrektywy. W takim przypadku poziom umorzenia lub konwersji zastosowany w odniesieniu do zobowiązań kwalifikowalnych może zostać podwyższony na mocy art. 44 ust. 3, o ile poziom umorzenia i konwersji jest zgodny z zasadą nie pogarszania sytuacji wierzycieli, o której mowa w art. 34 ust. 1 lit. g) tejże dyrektywy.
4. Zgodnie z art. 48 ust. 3 dyrektywy 2014/59/UE, przed dokonaniem umorzenia lub konwersji w odniesieniu do innych zobowiązań kwalifikowalnych lub zobowiązań traktowanych jednakowo w hierarchii roszczeń, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonują konwersji lub obniżenia kwoty głównej instrumentów AT1 i T2, w przypadku gdy instrumenty te zawierają jeden z poniższych warunków i nie zostały jeszcze poddane konwersji: a) warunek przewidujący obniżenie kwoty głównej instrumentu w przypadku wystąpienia jakiegokolwiek zdarzenia odnoszącego się do sytuacji finansowej, wypłacalności lub poziomu funduszy własnych instytucji lub podmiotu; b) warunek przewidujący konwersję instrumentów na akcje lub inne instrumenty właścicielskie w przypadku wystąpienia jakiegokolwiek z tych zdarzeń.

5. Zgodnie z art. 48 ust. 4 dyrektywy 2014/59/UE, jeżeli organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obniżą, ale nie do zera, kwotę główną instrumentu zgodnie z ust. 3 tego artykułu, respektują one hierarchię wierzycieli i wykonują one uprawnienia do umorzenia i konwersji w odniesieniu do pozostałej wartości tej kwoty głównej zgodnie z ust. 1. Ponadto zgodnie z art. 48 ust. 5, przy podejmowaniu decyzji o umorzeniu zobowiązań lub ich konwersji na kapitał, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie dokonują konwersji danej kategorii zobowiązań, jeśli kategoria zobowiązań podporządkowanych względem tej kategorii nie poddaje się zasadniczo konwersji na kapitał ani umorzeniu, chyba że sytuacja taka jest dopuszczalna na mocy art. 44 ust. 2 i 3 dyrektywy 2014/59/UE.
6. Przepisy zawarte w art. 48, a zwłaszcza w jego ust. 1, tworzą szereg wzajemnych powiązań z systemem ustanowionym w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 i dyrektywie 2014/59/UE, które wymagają uściślenia. Rzeczone powiązania dotyczą w szczególności instrumentów kapitałowych (zwłaszcza kategorii AT1 i T2) na potrzeby kolejności umorzenia i konwersji. W art. 2 ust. 1 pkt 69), 73) i 74) dyrektywy 2014/59/UE zdefiniowano takie instrumenty, jako instrumenty spełniające warunki ustanowione w art. 52 i 63 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, jednak nie określono sposobu traktowania instrumentów tej samej kategorii lub emisji, jednak podlegających innemu systemowi do celów obliczania środków własnych instytucji.

2. Zakres i poziom stosowania

7. Niniejsze wytyczne są skierowane do organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosujących instrument umorzenia i konwersji długu lub wykonujących uprawnienie do umorzenia lub konwersji instrumentów kapitałowych w momencie rentowności w odniesieniu do instytucji lub podmiotu, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. c) lub d) dyrektywy 2014/59/UE.

Tytuł II – Wytyczne dotyczące traktowania instrumentów przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 i w dyrektywie 2013/36/UE na potrzeby kolejności umorzenia lub konwersji

8. Niniejsze wytyczne dotyczą jedynie wzajemnych powiązań między rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 i dyrektywą 2013/36/UE a dyrektywą 2014/59/UE w odniesieniu do kolejności umorzenia i konwersji w przypadku stosowania instrumentu umorzenia i konwersji długu wykonywania uprawnień do konwersji w momencie utraty rentowności. Nie odnoszą się one do wszelkich innych wzajemnych powiązań między dyrektywą 2014/59/UE a rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 i dyrektywą 2013/36/UE.
9. Wytyczne zostały opracowane w celu uściślenia, jak organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny uwzględniać cechy umowne instrumentów emitowanych przez podmiot podlegający stosowaniu instrumentu umorzenia i konwersji długu lub uprawnieniu do konwersji w momencie utraty rentowności, które kwalifikują się jako dodatkowe instrumenty w Tier 1 lub instrumenty w Tier 2 zgodnie z ramami ustanowionymi w

rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 i dyrektywie 2013/36/UE przy ustalaniu kolejności umorzenia lub konwersji. W niektórych przypadkach we wspomnianych ramach uznaje się instrumenty jako instrumenty kapitałowe, jednak ze względu na cechy umowne są one całkowicie lub częściowo wyłączone z obliczania „środków własnych”. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny mieć na względzie, że traktowanie instrumentów w tej samej kategorii kolejności umorzenia i konwersji opisanej w art. 48 ust. 1 lub art. 60 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE jest zgodne z hierarchią wierzycieli w zwykłym postępowaniu upadłościowym.

10. **Wytyczna nr 1:** Przy stosowaniu instrumentu umorzenia i konwersji długu lub uprawnienia do umorzenia i konwersji w momencie utraty rentowności organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien traktować tak samo instrumenty kapitałowe, które należą do tej samej kategorii kolejności ustanowionej na mocy art. 48 lub art. 60 BRRD i które zajmują taką samą pozycję w hierarchii w postępowaniu upadłościowym, bez względu na ich inne cechy lub niezainicjowane postanowienia umowne regulujące umorzenie lub konwersję. Należy je w szczególności umarzać w takim samym zakresie lub na podstawie takich samych postanowień dotyczących konwersji. Jeżeli umowne wydarzenie inicjujące skutkujące umorzeniem lub konwersją instrumentu wystąpi przed stosowaniem lub w momencie stosowania jednego z uprawnień, ocena hierarchii wierzycieli powinna odzwierciedlać skutki umorzenia lub konwersji.
11. **Wytyczna nr 2:** Przy ustalaniu kolejności i kwoty umorzenia lub konwersji organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien tak samo traktować wszystkie instrumenty kwalifikujące się jako środki własne zgodnie z częścią 2 tytuł 1 rozdział 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, niezależnie od tego, czy są całkowicie lub częściowo wyłączone z zaliczania na poczet środków własnych instytucji. Należy je w szczególności umarzać w takim samym zakresie lub na podstawie takich samych postanowień dotyczących konwersji.
12. Poniżej wyjaśniono, jak organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny stosować wytyczne w szczególnych przypadkach.

Stosowanie wytycznej nr 1: wyemitowane instrumenty AT1, które całkowicie spełniają warunki art. 52 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i instrumenty traktowane zgodnie z zasadą praw nabytych zgodnie z częścią 10 tytuł 1 rozdział 2 tego rozporządzenia z tą samą pozycją w hierarchii wierzycieli są traktowane tak samo do celów kolejności umorzenia i konwersji. Należy je w szczególności umarzać w takim samym zakresie lub na podstawie takich samych postanowień dotyczących konwersji.

13. Aby instrumenty AT1 mogły być uznane za środki własne, powinny spełniać warunki określone w art. 52 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Artykuł 52 stanowi, że instrumenty powinny zawierać postanowienia umowne, zgodnie z którymi z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego dokonuje się trwałego lub tymczasowego odpisu obniżającego wartość kwoty głównej instrumentów lub zamiany tych instrumentów na instrumenty CET1. Na potrzeby tego przepisu w art. 54 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 uwzględniono wymóg,

zgodnie z którym instrumenty AT1 należy przekonwertować, jeżeli współczynnik CET1 spadnie do poziomu 5,125% lub wyższego, jeżeli został on określony w przepisach regulujących instrument. Przepisy regulujące instrument mogą obejmować więcej niż jedno zdarzenie inicjujące i muszą określać albo współczynnik konwersji i limit dozwolonej kwoty konwersji, albo zakres w jakim instrumenty będą podlegały konwersji na instrumenty CET1 (art. 54 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia (UE) nr 575/2013).

14. Dyrektywa 2006/48/WE nie przewiduje tego samego warunku w celu zakwalifikowania instrumentów jako środków własnych.
15. Zgodnie z przepisami części 10 tytuł 1 rozdział 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (traktowanie instrumentów kapitałowych zgodnie z zasadą praw nabytych), pozycje kwalifikujące się jako środki własne na podstawie krajowych środków transpozycji dyrektywy 2006/48/WE kwalifikują się do wliczenia na poczet środków własnych na potrzeby rozporządzenia (UE) nr 575/2013, nawet jeżeli nie spełniają wszystkich warunków przewidzianych w art. 52 i następnym rozporządzenia nr 575/2013. W ten sposób instrumenty traktowane zgodnie z zasadą praw nabytych, które nie obejmują umownych zdarzeń inicjujących z art. 54 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, są włączone do środków własnych zgodnie z limitami ustanowionymi w rozporządzeniu.
16. Zgodnie z wytyczną nr 1, a także w celu zapewnienia poszanowania hierarchii wierzycieli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien traktować tak samo instrumenty AT1, które mają taką samą pozycję w postępowaniu upadłościowym, na potrzeby umorzenia i konwersji (chyba że dyrektywa 2014/59/UE stanowi inaczej) bez uwzględniania innych różnic między zdolnością absorpcji strat tych instrumentów AT1 wynikających z ich klauzul umownych. Z tego względu w przypadku stosowania instrumentu umorzenia i konwersji długu lub uprawnienia do umorzenia lub konwersji w momencie utraty rentowności organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien traktować tak samo instrumenty AT1 wyemitowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 i instrumenty AT1 traktowane zgodnie z zasadą praw nabytych.
17. Instrumenty traktowane zgodnie z zasadą praw nabytych na mocy rozporządzenia (UE) nr 575/2013 włącza się do środków własnych na podstawie limitów określonych w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 (część 10, rozdział 2), zgodnie z którym pozycje te wyłącza się stopniowo ze środków własnych⁽²⁾. Zgodnie z wytyczną 1 i wytyczną 2 w kolejności umorzenia i konwersji należy traktować tak samo pozycje AT1 zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i instrumenty traktowane zgodnie z zasadą praw nabytych, w tym wszelkie kwoty, które są stopniowo wyłączone ze środków własnych z powodu limitów wyznaczonych w części 10 rozdział 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (zwłaszcza art. 486).

Stosowanie wytycznej nr 2: instrumenty T2 podlegające systemowi amortyzacji powinny być traktowane tak samo jak instrumenty T2 całkowicie włączone do środków własnych.

18. Zgodnie z systemem amortyzacji ustanowionym w art. 64 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 wartość instrumentu T2, którą można włączyć do środków własnych jest jego wartością

⁽²⁾ Do celów niniejszych wytycznych wszystkie kwoty pozycji obliczonych jako środki własne zgodnie z limitami przewidzianymi w części 10 rozdział 2 CRR są traktowane tak samo.

nominalną amortyzowaną liniowo w pięciu ostatnich latach poprzedzających termin zapadalności. Kwota podlegająca amortyzacji nie jest włączona do środków własnych, nawet w przypadku kwalifikowalności instrumentu T2 zgodnie z art. 63 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Przy określaniu kolejności i kwoty umorzenia lub konwersji organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien traktować tak samo instrumenty T2 przypisane do tej samej kategorii i nie powinien traktować w sposób dyskryminujący emisji tych samych instrumentów T2.

19. Zamortyzowana kwota instrumentów T2 powinna również być traktowana tak samo jak kwota instrumentów T2 włączonych do środków własnych, jeżeli system amortyzacji ma zastosowanie do instrumentu zgodnego z zasadą praw nabytych. W takim przypadku, zgodnie z wytycznymi 1 i 2 oraz hierarchią wierzycieli, pełna kwota nominalna instrumentu T2 zgodnego z zasadą praw nabytych podlegająca systemowi amortyzacji powinna być traktowana tak samo jak instrumenty T2 z tej samej pozycji w celu ustalenia kolejności i kwoty umorzenia i konwersji.
20. Dodatkowo instrumenty AT1 powinny być traktowane tak samo bez względu na to, czy dotyczą ich limity wyznaczone w art. 486 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Tytuł III – Postanowienia końcowe i wykonanie

21. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji włączają wytyczne do krajowych praktyk restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w terminie 6 miesięcy po ich publikacji.